

คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

โครงการพี่เลี้ยงเพื่อส่งเสริมการพัฒนาผลงานทางวิชาการ
เพื่อขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์)

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

18 ธันวาคม 2556

อาจารย์คือใครในมหาวิทยาลัย

- อาจารย์เป็น บุคลากรหลักของมหาวิทยาลัย
- อาจารย์เป็น ผู้นำทางวิชาการที่สำคัญ ในการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ของมหาวิทยาลัย
- อาจารย์จึงสมควร ได้รับการส่งเสริมให้มีตำแหน่งทางวิชาการเพื่อระบุมความเชี่ยวชาญ/ชำนาญในสาขาวิชา
ที่ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

บทบาทของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย

- อาจารย์ต้องพัฒนาฐานะทางวิชาการของตนทั้งด้านงานสอนและผลงานวิชาการให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ
- อาจารย์ต้องเป็นแบบอย่างของผู้มีความรับผิดชอบด้านความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการให้แก่มหาวิทยาลัย
- ฐานะทางวิชาการของอาจารย์สามารถแสดงความเป็นเลิศทางวิชาการให้กับมหาวิทยาลัย

เงื่อนไข

- ถ้าไม่ชอบบทบาทที่กล่าวไป แนะนำให้ท่านเปลี่ยนงาน
- ตำแหน่งวิชาการนี้ได้มาจากความ “ตั้งใจ” ไม่ใช่โดยความบังเอิญ การแต่งตั้ง สัมหล่น หรือ ขโมย
- ต้องวางแผนเส้นทางสู่การมีตำแหน่งทางวิชาการให้ชัดเจน

แนวทางการก้าวสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

- เตรียมใจ
- เตรียมตัว
- เตรียมงาน

เตรียมใจ

- เข้าใจความหมาย
- เห็นด้วยกับวิธีการ
- ลดอคติ
- ให้ความสำคัญ
- กำหนดจุดหมาย
- สร้างความมุ่งมั่น

เตรียมตัว

- จัดลำดับความสำคัญ
- แบ่งสรรเวลา
- ศึกษากฎระเบียบ
- เปรียบเทียบพวกพ้อง
- ลองถามผู้รู้
- สู้ๆ ไม่รู้ถอย

เตรียมงาน

- งาน : เอกสารการสอน/เอกสารคำสอน/ตำรา/หนังสือ/
งานวิจัย/บทความวิชาการ/
นวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์
- ปริมาณ
- คุณภาพ

ประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรง
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ
ศาสตราจารย์ พ.ศ. 2556 (ฉบับที่ 10)

การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง

ในกรณีที่สามารถศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ดำรงตำแหน่งอาจารย์ และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

ผลการสอน

มีชั่วโมงสอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา และมีความชำนาญในการสอน และเสนอเอกสารประกอบการสอน ที่ผลิตขึ้นตามภาระงานสอน ในกรณีที่ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการได้ทำการสอนหลายวิชา ซึ่งแต่ละวิชานั้นมีผู้สอนร่วมกันหลายคน จะต้องเสนอเอกสารประกอบการสอนในทุกหัวข้อที่ผู้ขอตำแหน่งเป็นผู้สอน **ซึ่งมีคุณภาพดี** และได้ใช้ประกอบการสอนมาแล้ว โดยผ่านการประเมินจากคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสถาบัน

ผลงานทางวิชาการ

ผลงานวิชาการประกอบด้วยผลงานซึ่ง **มีคุณภาพดี** อย่างน้อยข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

1. ผลงานวิจัย
2. ตำรา
3. หนังสือ
4. บทความทางวิชาการ
5. ผลงานรับใช้สังคม
6. ผลงานในลักษณะอื่นๆ

ทำอย่างไรถึงจะประสบความสำเร็จในการขอตำแหน่งทางวิชาการ

- งานวิจัย ตำรา ต้องการทักษะ และ ความต่อเนื่อง
- เริ่มไวได้เปรียบ ทุกขั้นตอน
- หาต้นแบบที่ดี เพื่อไม่หลงทาง และถึงจุดหมายรวดเร็ว
- ทำงานเป็นทีม ได้เปรียบทุกด้าน
- สร้างความฮึกเหิม มีความอดทน สู้เข้าไว้ไม่มีถอย
- เลี่ยงงานจร (ถ้าทำได้) ที่เป็นอุปสรรคต่อการทำผลงานทางวิชาการ
- จัดการเวลาที่มีผลต่อคุณค่างานวิชาการ
- สร้างเส้นทางของตนให้ชัด ไม่สะเปะสะปะ

แนวทางในการผลิตผลงานทางวิชาการ

- กำหนดประเภทและขอบเขตของผลงานที่ต้องการผลิต
- สำรองศักยภาพและความพร้อม

1) ศักยภาพและความพร้อมภายใน

- ความรู้ ความสามารถ (ปัญญา)
- ความมุ่งมั่น มีระเบียบ ตั้งใจ แน่วแน่ (ศีล - สมာธิ)
- แรงกระตุ้น
- เวลา

2) ศักยภาพและความพร้อมภายนอก

- วิชาสอน
- ภาระงาน (ที่ทำงาน ที่บ้าน และที่อื่นๆ)
- ปัจจัยทางการเงิน
- แหล่งและบุคคลที่จะช่วยเหลือ/สนับสนุน

ข้อคิดในการผลิตผลงานทางวิชาการ

คุณค่าของผลงานทางวิชาการ อยู่ที่ :

- คุณค่าต่อตน
- มีผลถึงศิษย์
- เป็นกิจเพื่อส่วนรวม

ความด้อยของผลงานทางวิชาการ :

- ไม่รู้จริง
- อิงฝรั่ง
- นั่งเทียนเขียน
- ลอกเลียนผู้อื่น
- ตื้นตามสมัย
- ไร้คุณธรรม
- ทำให้แปลก
- แหกแนวระเบียบภาษา
- กติกาไม่สนใจ
- ให้เนื้อหาเกินระดับ

แนวทางการผลิตผลงานวิชาการที่ดี

- ความรู้ดี
- มีจรรยาบรรณ
- สร้างสรรค์สิ่งใหม่
- ให้แนวคิด
- รับผิดชอบสังคม
- สะสมความรู้เสริม
- แนวคิดเต็มอนุรักษ์
- รู้จักใช้ภาษาที่ดี
- มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง

แนวทางในการเสนอผลงานทางวิชาการ

ก่อน

- ศึกษากฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง
- ปรึกษาเจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบ
- จัดเตรียมผลงานทางวิชาการให้ครบตามเกณฑ์
- แสดงตนในสนามวิชาการอย่างต่อเนื่อง

ระหว่างทาง

- ทบทวนกฎ ระเบียบ ข้อบังคับอีกครั้งหนึ่ง
- ติดต่อกองการเจ้าหน้าที่เพื่อขอทราบขั้นตอนต่างๆ
- จัดเตรียมผลงานทางวิชาการให้พร้อมและสมบูรณ์

หลัง

- ทำจิตให้สงบ
- ผลิตผลงานวิชาการต่อไป
- ติดตามความก้าวหน้าจากกองการเจ้าหน้าที่
- แสดงมุทิตาจิตต่อผู้ให้การช่วยเหลือสนับสนุน
- หมั่นทำบุญ ทำทานเป็นนิจ

กรรมการผู้ประเมินผลงานทางวิชาการ

- ลักษณะ - คัดเลือกจากกรรมการตรงสายงานของผู้ขอรับการประเมินภายนอกมหาวิทยาลัย
- ตำแหน่งทางวิชาการของกรรมการ เท่า/เทียบเท่า หรือสูงกว่าระดับที่จะขอรับการประเมิน
- จำนวน - ขึ้นอยู่กับผู้ขอรับการประเมินเลือกส่งเสนอผลงานเพื่อขอรับการประเมิน

➤ โดยวิธีที่ 1 ผู้ขอเสนอทั้งตำรา/หนังสือ + งานวิจัย จำนวนกรรมการพิจารณา 4 ท่าน
(ประธาน 1 ท่าน) ผล 2/3 หรือ 3/3

➤ โดยวิธีที่ 2 ผู้ขอเสนองานตำรา/หนังสือ อย่างเดียว หรืองานวิจัยอย่างเดียวนำจำนวน
กรรมการพิจารณา 6 ท่าน (ประธาน 1 ท่าน)

➤ โดยวิธีพิเศษ (คุณสมบัติไม่พร้อม/ข้ามขั้น) จำนวนกรรมการ 6 ท่าน ผล 4/5 หรือ 5/5

6 แนวทางในการประเมินงานวิจัย

1. งานวิจัยที่มีขั้นตอนและระเบียบวิธีวิจัยถูกต้องแสดงถึงความก้าวหน้าทางวิชาการ+
2. เป็นงานใหม่ (originality) เนื้อหาสาระเป็นความรู้ใหม่ new knowledge ++
3. ความยุ่งยากซับซ้อนของผลงานที่มีการวิเคราะห์เป็นความรู้ใหม่ที่ลึกซึ้งกว่าเดิม++
4. ประโยชน์ของผลงานวิจัยมีการนำไปประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย++
5. เป็นงานวิจัยที่มีการสร้างองค์ความรู้ใหม่ (body of knowledge) ที่อธิบายถึงกลไกใหม่ครบวงจรมีความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างชัดเจน +++
6. เป็นที่ยอมรับสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้รับการอ้างอิงอย่างกว้างขวาง ในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ ทั้งระดับชาติ หรือในระดับนานาชาติ) +++

(+ดี ++ดีมาก +++ดีเด่น)

ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผลงานทางวิชาการ

งานวิจัย

- เผยแพร่ไปแล้วแต่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ก.พ.อ. (คุณภาพไม่ได้) เช่น พวก Proc.และ OAJs.
- สัดส่วนการร่วมวิจัยไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ก.พ.อ. (ปริมาณไม่ถึง)
- นำผลงานของคนอื่นมาเป็นของตน (ผิดจรรยาบรรณ)
- เขียนเรื่องเดียวแต่ตีพิมพ์หลายที่ (ผิดจรรยาบรรณ)
- งานวิจัยไม่น่าสนใจ/ซ้ำซ้อน/ไม่ทันสมัยเป็น ‘me too’ หรือ ‘transferred’ research
ซึ่งไม่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่
- ระเบียบการวิจัยดี (การวิเคราะห์/การนำเสนอ) แต่ไม่ลึกซึ้งพอที่เกิดความรู้ใหม่

ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผลงานทางวิชาการ (ต่อ)

งานวิจัย

- งานวิจัยไม่ตรงกับสาขาที่ขอตำแหน่ง
- ผู้วิจัยขาดประเด็นความรู้ในเรื่องที่ทำวิจัยและขาดความละเอียดและถูกต้องในการวิจัย
- ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องน้อยเกินไป ไม่กว้างขวาง ไม่ทันสมัย
- การวิจัยมีวิธีการหรือขั้นตอนที่ไม่ถูกต้อง ไม่รัดกุม รวมทั้งการเก็บข้อมูล ตามหลักวิธีการวิจัยที่ดี
- การวางแผนการวิจัย การเก็บข้อมูล ไม่ครบถ้วน หรือครอบคลุมปัญหาที่ศึกษา
- วิธีการ ข้อมูล (ผลการวิจัย) และลักษณะที่สังเกตยังไม่มี ความละเอียดและถูกต้อง
- การวิจัย การเสนอบทวิจารณ์ หรือการอธิบายผลการวิจัยให้เป็นที่เข้าใจได้ไม่ดีเท่าที่ควร
- ในบทวิจารณ์หรืออภิปรายขาดการนำผลการวิจัยผู้อื่นมาประกอบการวิจารณ์

10 แนวทางในการประเมินงานเรียบเรียง

1. เนื้อหาสาระวิชาการ ถูกต้อง ตรงตามชื่อเรื่อง ตำรา/หนังสือ +
2. เนื้อหาสาระวิชาการ การอ้างอิงสมบูรณ์และทันสมัย +
3. เรียบเรียงเนื้อหาที่มีระบบระเบียบ ใช้ภาษาเขียน อ่านเข้าใจง่าย +
4. มีแนวคิดการนำเสนอชัดเจน มีประโยชน์ทางวิชาการในระดับอุดมศึกษา +
5. มีการสังเคราะห์ความรู้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ ++

(+ดี ++ดีมาก +++ดีเด่น)

10 แนวทางในการประเมินงานเรียบเรียง (ต่อ)

6. มีการสอดแทรกประสบการณ์/งานวิจัยของผู้ขอประเมิน ++
7. นำไปใช้เป็นแหล่งอ้างอิงได้หรือนำไปปฏิบัติได้ ++
8. มีลักษณะเป็นงานบุกเบิกทางวิชาการในเรื่องใด ๆ จนได้องค์ความรู้ใหม่+++
9. มีการกระตุ้นเกิดความคิดต่อเนื่อง +++
10. เป็นที่เชื่อถือยอมรับในวงวิชาการ/วิชาชีพในระดับชาติ /นานาชาติ +++
(+ดี ++ดีมาก +++ดีเด่น)

ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องในการผลิตผลงานทางวิชาการ (ต่อ)

งานแต่ง งานเรียบเรียง หรือ ตำรา

- การนำเสนอไม่สมบูรณ์หรือไม่ถูกต้องตามรูปแบบของหนังสือ/ตำรา (ไม่มีดัชนีสืบค้น, ไม่ขออนุญาตอ้างอิงการใช้รูปจากผู้เขียนต้นแบบ ไม่มีชื่อแหล่งพิมพ์ สำนักพิมพ์ ISBN)
- มีความขัดแย้งในสาระสำคัญที่ปรากฏในหนังสือ/ตำราเล่มเดียวกัน
- สาระสำคัญไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ
- เขียนไม่ครบถ้วนตามคำอธิบายรายวิชา ขาดส่วนความรู้พื้นฐานที่จำเป็น ขาดการบริหารการเรียนการสอนในรายวิชาที่ดี
- เนื้อหาเรียบเรียงจากตำราต่างประเทศเป็นส่วนมากแปลมาเกือบทั้งหมด ไม่ได้แสดงความสามารถทางวิชาการ มีการอ้างทฤษฎีเก่าๆ ที่ใช้มานาน เอกสารอ้างอิงมีน้อยขาดความทันสมัย

ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องในการผลิตผลงานทางวิชาการ (ต่อ)

- การเรียงลำดับเนื้อหาไม่เป็นระบบ ไม่สอดคล้องในการเขียนเนื้อหา อะไรก่อนหลัง
- ขาดการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลอย่างชัดเจนในศาสตร์ของตัวเอง
- ขาดการสอดแทรกความรู้ความสามารถประสบการณ์หรืองานวิจัยของตนเอง
- มีความผิดพลาดทางภาษา การใช้ถ้อยคำที่ไม่เป็นระเบียบและไม่เหมาะสม เข้าใจยาก
- ปริมาณงานในแต่ละบทสั้น/ห้วนเกินไปจนไม่สื่อความหมาย
- ขาดจริยธรรม ลอกผลงานของผู้อื่น อ้างอิงผิดหรือไม่ใช่จากแหล่งปฐมภูมิ
- ด้อยในจริยธรรม รูป/ตารางที่ลอกมาไม่อ้างอิง/ขออนุญาตจากแหล่งที่มา
- เนื้อหาไม่ครอบคลุม เกี่ยวกับการอธิบาย มีประโยชน์อย่างไร? บางบทผู้อ่านนำไปใช้ประโยชน์ไม่ได้ในรายละเอียด
- การอธิบายเนื้อหาตัวอย่างไม่ชัดเจน รายละเอียดไม่ลึกซึ้งเพียงพอ

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นๆ

ปกติเป็นผลงานสิ่งประดิษฐ์หรืองานสร้างสรรค์ที่ผ่านการ

จดทะเบียนสามารถเทียบเคียงได้เท่ากับผลงานวิจัย (ดี ดีมาก ดีเด่น)

งานสร้างสรรค์?

- ❖ สิ่งประดิษฐ์ เป็นสิ่งใหม่โดยไม่เคยเป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลที่มีทักษะในสาขาเดียวกันมาก่อน
- ❖ สิ่งประดิษฐ์ มีขบวนการขั้นตอนการประดิษฐ์ที่อธิบาย/ชี้แจงโดยชัดเจนเกิดการพัฒนาให้เห็นความก้าวหน้าทางวิชาการ
- ❖ สิ่งประดิษฐ์ เป็นสิ่งที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์เป็นที่ยอมรับแก่บุคคลที่มีทักษะในสาขาวิชาเดียวกัน

จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ

- (1) ต้องมีความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนเองและไม่ลอกเลียนผลงานของผู้อื่น รวมทั้งไม่นำผลงานของตนเองในเรื่องเดียวกันไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการมากกว่าหนึ่งฉบับ ในลักษณะที่จะทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นผลงานใหม่
- (2) ต้องให้เกียรติและอ้างอิงถึงบุคคลหรือแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในผลงานทางวิชาการของตนเองและแสดงหลักฐานของการค้นคว้า
- (3) ต้องไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ทางวิชาการจนละเลยหรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นและสิทธิมนุษยชน
- (4) ผลงานทางวิชาการต้องได้มาจากการศึกษาโดยใช้หลักวิชาการเป็นเกณฑ์ ไม่มีอคติมาเกี่ยวข้อง และเสนอผลงานตามความเป็นจริง ไม่จงใจเบี่ยงเบนผลการวิจัยโดยหวังผลประโยชน์ส่วนตัวหรือต้องการสร้างความเสียหายแก่ผู้อื่น และเสนอผลงานตามความเป็นจริง ไม่ขยายข้อค้นพบโดยปราศจากการตรวจสอบยืนยันในทางวิชาการ
- (5) ต้องนำผลงานไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบธรรมและชอบด้วยกฎหมาย

ข้อมูลการเสนอข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการในช่วงปี พ.ศ. 2541-2546 จำนวน 242 คน พบว่า ผู้เสนอขอที่ไม่ได้รับการพิจารณาให้ดำรงตำแหน่งส่วนใหญ่เกิดจาก งานเรียบเรียง (หนังสือ/ตำรา) ไม่ผ่านเกณฑ์คุณภาพตามที่ ก.พ.อ. กำหนด ดังนี้

ร้อยละ 55.5 มีเนื้อหาไม่สมบูรณ์ ขาดความลึกซึ้ง และไม่ทันสมัย

ร้อยละ 33.4 ไม่มีการสอดแทรกความคิดริเริ่ม หรือประสบการณ์ที่เกิดจากการค้นคว้าวิจัยของผู้เสนอขอลงในเนื้อหา หรือ มีการสอดแทรกอยู่น้อยเกินไป

ร้อยละ 21 ไม่มีการวิเคราะห์/สังเคราะห์ การเขียนอธิบายไม่ชัดเจน เนื้อเรื่องไม่มีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้ยังพบว่าประเด็นในเรื่องการเขียนอ้างอิงที่ไม่ถูกต้อง

ร้อยละ 33.3 รวมทั้งการไม่เขียนอ้างอิงที่มากก็เป็นเหตุผลอีกประการหนึ่งที่ทำให้ผลงานชิ้นนั้นๆของผู้เสนอขอไม่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา

งานวิจัย ไม่ผ่านเกณฑ์คุณภาพตามที่ ก.ม. กำหนด ดังนี้

- ร้อยละ 55.5 ไม่แสดงให้เห็นถึงองค์ความรู้ใหม่ หรือเป็นงานวิจัยที่ขาดความลึกซึ้งทางวิชาการ
- ร้อยละ 26.3 การใช้ระเบียบวิธีวิจัยไม่ถูกต้องเหมาะสม
- ร้อยละ 14.5 เสนอผลงานวิจัยที่ขาดความสมบูรณ์ เนื้อหาไม่ครอบคลุมวัตถุประสงค์
- ร้อยละ 9.4 ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ไม่ได้ หรือได้น้อย
- ร้อยละ 7.1 พบว่างานวิจัยที่เสนอมีคุณภาพตามเกณฑ์การพิจารณา แต่การมีส่วนร่วมในผลงานวิจัยชิ้นนั้นๆ มิไม่ถึง ร้อยละ 50 ก็ถือว่าปริมาณของผลงานไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

บทส่งท้าย

จากที่พูดมาตั้งเยอะจะเห็นว่า การมีพี่เลี้ยงเพื่อช่วยเป็นกำลังใจและที่ปรึกษาในการทำผลงานทางวิชาการนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งนะ ... จะบอกให้